

RAN-2501001205010601

B. A. (Sem.-V) (NEP) Examination October - 2025

Major: Psychology Paper: 11

(Indian Psychology Introduction and Psychological Statistics -1)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈ પણ પાંચ)

10

- ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા જણાવો.
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાન અનુસાર પ્રમાણની ત્રણ પદ્ધતિઓ દર્શાવો.
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની વિશિષ્ટ સંશોધન પદ્ધતિના નામ આપો.
- સમાધિજન્ય સંયમનો અર્થ જણાવો.
- આંકડાશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા લખો.
- વર્ગીકરણની વ્યાખ્યા લખો.
- વર્ણનનાં બે પ્રકાર લખો.

પ્ર.2. ભારતીય મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ અને અભ્યાસ ક્ષેત્ર વર્ણવો.

13

અથવા

ભારતીય મનોવિજ્ઞાન અનુસાર ધ્યાન અને પ્રત્યક્ષીકરણની સમજૂતી આપો.

પ્ર.3. અ. આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ આપી. મનોવિજ્ઞાનમાં આંકડાશાસ્ત્રનું મહત્વ (પ્રદાન) વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.

13

અથવા

નીચે આપેલાં વર્ગો અને આવૃત્તિ વિતરણ પરથી કોઈપણ બે માપની ગણતરી કરો.

10

- મધ્યક ($\bar{X}$),
- મધ્યસ્થ (M)
- ૩જો દશાંશક (D3)
- 25મો શતાંશક (P25)

વર્ગો (ci)	આવૃત્તિ (f)
10-20	3
20-30	6
30-40	8
40-50	11
50-60	13
60-70	10
70-80	7
80-90	5
90-100	4
100-110	3
	N = 70

- બ. પ્રશ્ન ૩ (અ) માં આપેલા વર્ગો અને આવૃત્તિ વિતરણ પરથી કોઈપણ એકની ગણતરી કરો. 3
1. Q2
 2. બહુલક(Z)

- પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો 14
1. ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની વિકાસ રેખા
 2. ભારતીય મનોવિજ્ઞાનમાં સુખ દુઃખ અને આનંદનો ખ્યાલ
 3. આવૃત્તિ વિતરણની રચનાનાં પગથિયા
 4. મનોવિજ્ઞાનમાં આંકડાશાસ્ત્રનું મહત્વ (કાર્ય)

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following questions briefly. (Any five) 10**
1. Define Indian psychology.
 2. State the three methods of PRAMAN according to Indian psychology.
 3. Name the specific research methods of Indian psychology.
 4. Explain the meaning of 'Samadhijanya saiyaam'.
 5. Write two definitions of statistics.
 6. Write the definition of classification.
 7. Write the two types of Description.
- Q.2. Describe the nature and field of study of Indian psychology. 13**
- OR**
- Explain meditation and perception according to Indian psychology.
- Q.3. Define statistics. Discuss in detail the importance (contribution) of statistics in psychology. 13**
- OR**
- Q.3. A. Compute any two measures of the class-interval and the frequency table given below: 10**
1. Mean ($\bar{X}$),
 2. Median (M),
 3. D3,
 4. P25

class-interval (ci)	frequency (f)
10-20	3
20-30	6
30-40	8
40-50	11
50-60	13
60-70	10
70-80	7
80-90	5
90-100	4
100-110	3
	N = 70

- B. Compute any one measures of the class-interval and the frequency table given in Q.3 (A) 3
1. Q2,
 2. Mode (Z)

Q.4. Write a short note. (Any two) 14

1. Development Line of Indian Psychology
2. The Concept of Happiness, Sorrow and Joy in Indian Psychology
3. Steps to Construct a Frequency Distribution
4. Importance of statistics in psychology (work)
